

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvscvla Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis

Marca, Pierre de

Parisiis, 1681

Capvt XV. Quid egerit Innocentius I. post acceptas Afrorum literas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14704

tendit synodica Concilii Milevitani, quæ
 Episcoporum culpæ imputandum fore ait
 si quæ sunt suggerenda sedi apostolicæ
 pro Ecclesiæ commodo tacuerint. Qua-
 propter de nova hæresi ad Innocentium
 rescribunt, ut ipse pastorem diligen-
 tiam magnis periculis adhibeat. *Quia te
 Dominus gratiæ suæ præcipuo munere in sede
 apostolica collocavit, talemque nostris tempori-
 bus præstitit ut nobis potius ad culpam negli-
 gentiæ valeat si apud tuam venerationem quæ
 pro Ecclesia sunt suggerenda tacuerimus quam
 ea tu possis vel fastidiosè vel negligenter acci-
 pere, magnis periculis infirmorum membrorum
 pastorem diligentiam quæsumus adhibere dig-
 neris. Nova quippe hæresis & nitiùm per-
 niciofa tentat assurgere inimicorum gratiæ Dei
 adversus quam deinde copiosè disputant.*

C A P V T X V.

*Quid egerit Innocentius I. post acceptas
 Afrorum literas.*

I. **H**ORUM Conciliorum mentem
 Innocentius intellexit, qui res-
 cripto suo ad synodum Carthaginensem
 eos Episcopos laudat quòd antiquæ tra-
 ditionis exempla sectantes, ad sedis apo-
 stolicæ iudicium controversiam istam re-
 tulissent.

tulissent. Proferenda sunt verba, quæ aliqua indigent interpretatione, *Inquirendo de his rebus quas omni cum sollicitudine decet à sacerdotibus, maximè à vero iustoque & catholico tractari Concilio, antiquæ traditionis exempla sectantes, & ecclesiasticæ memores disciplinae, vestrae religionis vigorem non minùs nunc in consulendo quàm antea cùm pronuntiaretis veneratione firmatis, qui ad nostram referendam approbastis esse judicium, scientes quid apostolicæ sedi (cùm omnes hoc loco positi ipsum sequi desideremus Apostolum) debeatur, à quo ipse episcopatus & tota auctoritas nominis hujus emerfit. Ex duplici capite eos laudat, tum quòd olim in hac causa pronuntiaffent, nempe adversùs Cælestium, tum quòd nunc venerationem debitam sedi apostolicæ conservent, eam consulendo, & omnia ad ejus referendo judicium. Quam quidem venerationem etiam cùm adversùs Cælestium pronuntiarent custodisse testatur Innocentius. Quod significat eadem sententia constitutum ut gesta ad sedem apostolicam mitterentur pro more in causa communi totius Ecclesiæ observari solito; quem à Diospolitans judicibus omissum miratur Innocentius, ut statim patebit. Referendo autem ad sedem apostolicam, patrum insti-*

tuta custodisse illos asserit, quæ illi non humana sed divina decrevere sententia, ut quicquid quamvis de disjunctis remotisque provinciis ageretur non prius ducerent finiendum nisi ad hujus sedis notitiam perveniret, ut tota hujus auctoritate justa quæ fuerit pronuntiatio firmaretur, indeque sumerent ceteræ Ecclesiæ quid præcipere & quid vitare deberent.

II. Ut autem manifestius sit discussam fuisse ab Episcopis quæstionem, hæresim quoque damnatam, sed nondum promulgatam sententiam, quæ decreto sedis apostolicæ proculdubio egebat ut omnes teneret, addit: Gratulor igitur, fratres carissimi, quòd per fratrem & coepiscopum nostrum Iulium literas ad nos destinastis; & cum pro illis curam geritis quibus præsidetis Ecclesiis, sollicitudinem vestram pro omnium utilitate monstratis, & per cunctas totius orbis Ecclesias quod omnibus profit decernendum esse unde deposcitis; ut suis cor stabilita regulis Ecclesiæ, & hoc quod illos caveat, pronuntiationis justæ firmata decretalibus patere non possit, qui perversis instructi imò destructi verborum arguti, sub imagine catholicæ fidei disputantes, totam veri dogmatis quærunt evertere disciplinam. Qui locus integer describendus fuit ut ostenderetur Africanos rem discussisse & quid decernendum esset ab Innocentio poposcisse, ut universa Ecclesia generali

constituto stabiliretur. Interim corrigenda sunt verba quæ in omnibus exemplaribus perversè leguntur, & sic reponendum: *Vt suis constabilita regulis Ecclesia & habeat quo illos caveat, & pronuntiationis justæ firmata decretalibus, patere non possit iis qui &c.* Ceterùm quemadmodum decreta Principis dicebantur quæ cognitione habita controversiam dirimebant, sic quoque Romani Pontifices sua rescripta, quibus aliquid in perpetuum & generaliter constituebatur, decreta & decretalia vocavere. Vnde Siricius in epistola ad Himerium ait missa ad provincias à Liberio prædecessore suo generalia decreta. Et idem Innocentius decretalia constituta appellat.

III. Vt autem Innocentii religio manifestius instrueretur, Aurelius, Alypius, Augustinus, Evodius, & Possidius Episcopi epistola familiari eum monuerunt Pelagii causam à pluribus in urbe foveri, Diospolitana synodum ab eo delusam ambigua gratiæ significatione. Tum Pelagii librum miserunt à Iacobo & Timasio adolescentibus, illius quondam discipulis, subministratum, in quo gratiam conditionis agnoscit, non gratiam Christi: cui responderat Augustinus altero libro, nempe *De natura & gratia*, quem Inno-

centio simul transmisere. *Signa fecimus his locis, inquit, ubi petimus inspicere non graueris quemadmodum sibi objecta quaestione quod gratiam Dei negaret, ita respondit ut eam non diceret nisi naturam in qua nos condidit Deus.* Instructo probationibus negotio, adiungunt quoque consilium suum, ut aut Pelagium evocet Romam, aut cum eo literis agat ut respondeat quam intelligat gratiam.

IV. Innocentius tam atroci quae Christi gratiae fiebat injuria commotus, post longam disputationem duo quaedam constituit rescriptis suis ad utramque synodum datis. Ac primò quidem nefarium dogma Pelagii condemnat ut regulæ fidei contrarium. *Quisquis ergo huic assentiens videtur esse sententiae, quo dicat adjutorio nobis non opus esse divino, inimicum se catholice fidei & Dei beneficiis profitetur indignum,* inquit in epistola ad synodum Carthagenensem. Deinde auctores hæreseos à communione separat donec resipiscant, quos nominatim appellat in rescripto ad Concilium Milevitanum. *Quare Pelagium Cælestiumque, id est, inventores vocum novarum, quae, sicut dicit Apostolus, ædificationis nihilum sed magis vanissimas consueverunt parere quaestiones, ecclesiastica communione privari apostolici verborum auctoritate censemus donec resipiscant.*

diaboli laqueis, à quo captivi tenentur secundum ipsius voluntatem, eosque interim dominico ovili non recipi quoad ipsi perversæ viæ quam secuti sunt traritem deserere voluerint.

V. Porrò epistolæ quoque Episcoporum quinque respondit, nescire se an in urbe sint qui Pelagii doctrinæ faveant, saltem latere, nec similia jactare. Quod attinet ad purgationem Pelagii in oriente actam, habere se quidem ait gesta episcopalia à laicis hominibus ad se perlata, sed dubitare an vera sint, quòd sub nulla illius Concilii prosecutione venerunt, nec eorum aliquas accepimus de hac re literas apud quos istius rei iste præstitit causas. Quòd si de sua illa potuisset purgatione confidere, hoc magis credimus quòd egisset quod multò verius esse poterat, ut illos cogeret epistolis suis quid judicaverant indicare. Nullam actorum synodi Diospolitanae rationem habet, quoniam Episcoporum relatione (ut debuit, cum de causa communi ageretur) de iis certior factus non esset. Præterea verò hanc adjungit causam, nempe quòd ex gestorum lectione pateat iudicibus subreptum fuisse per cavillatorias Pelagii responsiones, atque adeo aliqua magis falsis argumentis, inquit, quàm vera ratione, ut ad tempus videri poterat, purgavit, alia negando, alia falsa interpretatione vertendo. Quare rectè con-

cludit, ne iudicium gravitatem lædat, nec suæ auctoritati detrahat, totumque damnationis pondus refundat in reum: *Vnde non possumus illorum nec approbare nec culpam iudicium, (quod alioqui in ejus potestate situm erat, qua statim utitur) cum nescimus utrum vera sint gesta, aut si vera sunt, illum constet magis subterfugisse quàm se tota veritate purgasse.* Illum itaque non habet pro absoluto & purgato ab accusatione quam Episcopi Gallicani instituerant, etsi à synodo Diospolitana absolutus fuisset.

VI. Noluit autem Innocentius Pelagium evocare Romam aut cum eo per literas agere, ut monebant quinque Episcopi, sed suo ipsius libro convictum communionem privavit. Nefas putabit aliquis & alienum à iudiciorum ordine, inauditum hominem damnare. Sed si quis expendat veterem usum, inveniet sceleris alicujus, homicidii puta, per testes convictum, statim communionem abstentum, nulla admonitione prævia qua vocaretur ad se purgandum; ut censura illa coactus, ad Episcopum accederet, aut innocentiam suam probaturus, aut confessione crimen agnoscens, beneficium pœnitentiæ petiturus. Quod tanto accuratiùs observandum erat in hæreseos crimine quanto di-

ligentiùs est huic morbo occurrendum. Rectè itaque & juxta vetustum illum morem subjungit Innocentius de Pelagio loquens : *Qui si confidit, novitque non nostra dignum damnatione quòd dicat jam hoc se totum refutasse quod dixerat, non à nobis accersiri, sed ipse debet potiùs festinare ut possit absolvi*, scilicet ab excommunicatione qua nunc illum Innocentius percellit, non ab aliqua anteriore quam Baronius committitur.

VII. Ex iis quæ retuli patet primam quæ Pelagio inflicta est damnationem ab apostolica sede processisse. Addo etiam ab eadem sede primùm Pelagii atque Cælestii illius discipuli dogma proscriptum, tamquam fidei catholicæ contrarium, generali decreto. Sanè Carthaginensis synodus anno ccccxii. repulit Cælestium à presbyterio & ab Ecclesiæ communionem quòd errores illos spargeret. Sed hæc erat privata in eum hominem censura, quam ille appellatione ad Romanam sedem se eluisse putabat ; ipsique adeo Africani ad eam referendum tunc quoque censuerant ; à qua proinde totius rei definitio expectabatur. Itaque Prosper non immeritò Romanæ sedi primam Pelagianæ hæreseos damnationem tribuit his verbis in carmine Dei ingratis.

*Pestem subeuntem prima recidit
Sedes Roma Petri, quæ pastoralis honoris
Facta caput mundo, quicquid non possidet armis
Religione tenet. Non seignior inde orientis
Rectorum cura emicuit.*

Hic agitur de damnatione ab Innocentio edita, & de nulla alia; ne quis cum Baronio referat ad sententiam Siricii adversus Iovinianum; qui licet Pelagio præivisse videri posset teste Hieronymo, hic tamen de ipsa Pelagiana hæresi loquitur Prosper, & de iudicio Innocentii, quod postea Zosimus secutus est. Vnde ad Innocentii, non autem ad Zosimi decretum hæc verba referre oportet, ut putabat M. Antonius Capellus. Ceterum Innocentius *Pelagianam hæresim primus condemnavit*; ut loquitur Facundus Hermianensis, & restæ series ostendit.

*Facund.
lib. 7. c. 3.*

VIII. Enimverò non leve viris eruditus negotium faceffit quod subjungit Prosper, Palæstinorum Episcoporum in oriente iudicio, id est, synodi Diospolitanae, dogma quoque Pelagianum condemnatum, quod cum actum fuerit anno cccc. xv. & rescripta Innocentii ad synodos Africanas promulgata sint anno cccc. xvii. primi videntur Episcopi illi hac de re decrevisse. Sed facilis est responsio. Pelagium illi non condemnarunt, absol-

verunt per ignorantiam facti; & quamvis gratiam Christi probarent, seque illius vindices gererent, non damnare ignotos sibi per Pelagii versutiam errores. Eorum itaque cura profuit Ecclesiæ ad asse- rendam gratiam, sed nullo eorum de- creto hæresis ignota proscribi disertè po- tuit.

IX. Gravior est quæ procedit ex uni- co apud Prosperum verbo difficultas, à qua se eruditissimus Petavius expedire non potuit. Videtur enim significare, post damnatam Pelagii hæresim, in oriente Pa- læstinos Episcopos judicasse, *Inde orientis rectorum cura emicuit*, cum certum sit judi- cium Diospolitanum antecessisse duobus annis Romani Pontificis decretum. *Inde* hoc in versu non tempus, ut putant, sed locum significat. Scribebat Prosper in occidente, & habita ratione climatum ait, *Inde orientis rectorum cura emicuit*; ac si diceret: *Hinc* in occidente pestis ad- versus gratiam recisa est, & *Inde* in orien- te ejus quoque rei curam gesserunt Epif- copi Palæstini.

